

GREENPEACE

SAYI #108
greenpeace.org.tr

İKLİM
DEĞİŞİKLİĞİNE
KARŞI
MÜCADELEYE
DEVAM

İçindekiler

Amasra'da kömürlü termik santrale yer yok!

Amasra, tarihi ve doğal güzellikleriyle ülkemizin güzide şehirlerinden biri. Her yıl tüm dünyadan yüz binlerce kişi bölgeyi görmek ve doğayı yeniden keşfetmek için 3500 yıllık geçmişiyle UNESCO Kültür Mirası adayı olan Amasra'ya geliyor. Yörede, sosyal ve ekonomik zararların yanı sıra insan sağlığı, çevre ve küresel iklim üzerinde geri dönülmez yıkımlar oluşturacak kömürlü termik santrale karşı verilen mücadeleye siz de destek olabilirsiniz! imza.greenpeace.org/amasra

Greenpeace Akdeniz İklim ve Enerji Kampanyaları Sorumlusu Duygu Kutluay Marakeş'te gerçekleşen COP22'yi takip etti ve aldığı notları yorumlarıyla birlikte sizlerle paylaştı...

İklim değişikliğine karşı mücadeleye devam...

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 22. Taraflar Toplantısı (COP22) 18 Kasım itibarıyla sona erdi. Oldukça teknik ve süreçlere ilişkin olması beklenen toplantı, aslında bu tarz detayların bile ne kadar büyük politik tartışmalar yaratabileceğini gösterdi.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz
Basım ve Tanıtım
Hizmetleri Ltd. Şti. adına
Ece Ünver

Genel Yayın Merkezi

Asmalı Mescit Mh. Kallavi Sk.
No: 1 Kat: 5 Beyoğlu 1 İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Ece Ünver

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editör

Çağrı Öztürk

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

Jargon İstanbul

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

Jeremy Sutton-Hibbert /
Greenpeace

GREENPEACE

www.greenpeace.org.tr

© Pablo Blazquez / Greenpeace

İspanya'da nükleer eylemi

9 Kasım'da botlarla yola çıkan 20 Greenpeace aktivisti oluşturdukları 740 metre karelik yüzen ok ve logoyla İspanya hükümetini, Burgos şehrinin yakınındaki Santa María de Garoña santralinin ardından, Cáceres şehrindeki Almaraz Nükleer Santrali'ni de kapatmaya çağırdı.

Amasra'da kömürlü termik santrale yer yok!

Amasra, tarihi ve doğal güzellikleriyle ülkemizin güzide şehirlerinden biri. Her yıl tüm dünyadan yüz binlerce kişi bölgeyi görmek ve doğayı yeniden keşfetmek için 3500 yıllık geçmişiyle UNESCO Kültür Mirası adayı olan Amasra'ya geliyor.

2010 yılında faaliyette olan 19 kömürlü termik santral, 7900 kişinin hayatını kaybetmesine sebep oldu. Maalesef bu sayı her geçen yıl artmaya devam ediyor. Şu an Türkiye'de Amasra dahil 71'e yakın santral planı var. Bu, daha da fazla zehrin havaya karışacağı anlamına geliyor. Ülkemizde temiz enerji dönüşümünü

başlatmak için kömürlü termik santral devrini hep beraber kapatmamız gerek.

ÇED olumlu kararını iptal ettirmek için 2000'den fazla kişiyle en büyük davacıya sahip çevre davasını açan Amasralılara destek vermek için kampanyayı imzalayın.
imza.greenpeace.org/amasra

Yörede, sosyal ve ekonomik zararların yanı sıra insan sağlığı, çevre ve küresel iklim üzerinde geri dönülmez yıkımlar oluşturacak kömürlü termik santrale karşı verilen mücadeleye siz de destek olabilirsiniz!

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
22. Taraflar Toplantısı (COP22) 18 Kasım itibarıyla
sona erdi. Oldukça teknik ve süreçlere ilişkin olması
beklenen toplantı, aslında bu tarz detayların
bile ne kadar büyük politik tartışmalar
yaratabileceğini gösterdi.

İklim değişikliğine karşı mücadeleye devam

© Jeremy Sutton-Hibbert / Greenpeace

© Angie Hattay / Greenpeace

Paris Anlaşması'nın kısa sürede yürürlüğe girmesi beklenmediği için, anlaşmayı hayata geçirecek kuralları belirlemek üzere başta Paris Anlaşması Geçici Çalışma Grubu (APA) olmak üzere birçok organa görev dağıtılmıştı. Fakat anlaşmanın COP22'den önce yürürlüğe girmesi, toplantıyı anlaşma taraflarının da ilk toplantısı (CMA1) haline getirdi.

Paris Anlaşması 197 ülke tarafından imzalanmıştı. Taraflar Toplantısı'nın son günlerinde imzalayan tarafların toplam 112'si anlaşmayı kendi ulusal mekanizmalarında onaylayarak CMA'ya katılma hakkı kazandı. Fakat Türkiye gibi ülkeler henüz CMA'ya taraf değil; bu durumda anlaşma kurallarının karar verileceği mekanizmanın dışında kalacaklar. COP22 sonrası bu tarz ülkelere bir pencere açık bırakıldı. CMA1 oturumu, 2017 ve 2018 yıllarında tekrar açılmak üzere askıya alındı. Bu durumda APA tarafları en azından bir süre daha sürecin içinde kalabilecek gibi görünüyor.

Kurallar kitabı ve diğer sürece ait kararlar ise 2017 ve 2018 yıllarına dağıtılarak takvime bağlandı. Marmara Üniversitesi'nden Prof. Semra Cerit Mazlum'un da belirttiği gibi, Marakeş'teki toplantının asıl önemi bir geçiş konferansı olması. Taraflar Toplantısı, Kyoto Protokolü sonrası yeni işleyiş ve düzenlemelere sahip olacak Paris Anlaşması'nın belirleyeceği sisteme geçiş toplantısı. Bu, Kyoto Protokolü'ne hiç dahil olmamış ABD gibi ülkeler için görece daha kolay olacak. Ama Kyoto Protokolü altında önemli aktörler olan Avrupa Birliği ve kırıl-gan ada ülkeleri için bu geçişin daha zorlu olabileceği tahmin ediliyor.

Paris Anlaşması, Kyoto Protokolü'nün eklerle belirlediği ülkeler arasındaki farkları kaldırarak bütün tarafların acil eylem gerektiren iklim mücadelesine kendi koşullarınca beraber katılmasını amaçlıyor. Marakeş toplantısının bir

diğer çıktısı da bu doğrultuda ülkelerin birbirlerine iklim mücadelesi konusunda destek olması için sayısız koalisyonun kurulması.

Bunlardan biri de Kırılgan Ülkeler Forumu. İklim değişikliğinden en fazla etkilenecek 48 ülke 2050 yılına kadar %100 yenilenebilir enerjiye geçiş taahhüdünde bulundu.

© David Tong / Greenpeace

© Jeremy Sutton-Hibbert / Greenpeace

Greenpeace Akdeniz İklim ve Enerji Kampanyaları Sorumlusu Duygu Kutluay Marakeş'te gerçekleşen COP22'yi takip etti...

Marakeş, İklim Zirvesi Notları - 7 Kasım

Ağustos ayında Rainbow Warrior'la başladığımız Akdeniz turumuzun son durağında Fas'tayız. Marakeş'teki Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği, İklim Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) 22. Taraflar Toplantısı'nda gelişmeleri izliyor, ülkelere başka bir dünyanın mümkün olduğunu anlatıyoruz.

Önemli eşiklerin atıldığı, büyük kararların verildiği Taraflar Toplantıları'nı takip eden toplantılarda beklenti çok yüksek olmaz. Geçtiğimiz yıl düzenlenen 21. Taraflar Toplantısı'nda Paris Anlaşması'nın imzalanması sonrasında da beklenti aynıydı. Marakeş'teki toplantının teknik detaylarla dolu, sönük bir toplantı olması bekleniyordu. Ancak Marakeş öncesi yaşanan güzel gelişmeler, beklentileri tersine çevirdi. Paris'te, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu, 192 ülke tarafından imzalanan Paris Anlaşması'nın yürürlüğe girmesi için küresel sera gazı salımlarının toplamda en az %55'inden sorumlu 55 ülkenin anlaşmayı onaylaması gerekiyordu. Bir yıldan kısa bir sürede küresel sera gazı salımlarının %66'sından sorumlu 94 ülke anlaşmayı onayladı ve anlaşma beklenenden çok daha kısa bir süre içinde, 4 Kasım Cuma günü yürürlüğe girdi. Anlaşmayı şu an aralarında Çin, ABD, Avrupa Birliği ve hatta Suudi Arabistan'ın da olduğu yüzden fazla ülke onaylamış durumda.

Marakeş'teki Taraflar Toplantısı da bir anda Paris Anlaşması'na taraf ülkelerin ilk toplantısı (CMA1) haline geldi.

Greenpeace olarak Paris Anlaşması'nın yürürlüğe girmesindeki bu rekor hızın, verilen iklim mücadelesinde de aynı ivediliği beraberinde getirmesini umuyoruz.

Yenilenebilir enerjide daha iddialı hedeflerin her yıl yeni rekorlar kırılarak tutturulmasının bir hayal olmadığını, bilimsel veriler ışığında gerçekleştirmelerinin mümkün olduğunu biliyoruz.

Türkiye ise maalesef henüz iklim değişikliği ile mücadeledeki küresel hızı yakalayamadı. Paris Anlaşması'nı imzalamasına rağmen onaylama için henüz herhangi bir irade veya girişim ortaya koymadı. Greenpeace Akdeniz ve parçası olduğumuz İklim Ağı olarak belirttiğimiz gibi, Türkiye'nin Paris Anlaşması'nı bir an önce onaylaması ve böylelikle anlaşmanın uygulama döneminin yapısının belirleneceği süreçte söz sahibi olması gerekiyor. Aynı zamanda yenilenebilir enerjide daha iddialı hedeflerle küresel hızı yakalaması ve bölgede güçlü, bağımsız ve doğa dostu gelişimin lideri olma şansını kaçırmaması da çok önemli.

Marakeş'teki toplantı beklenenden çok daha hareketli geçecek gibi görünüyor. Sivil toplum olarak, verilen sözlerin tutulabilmesi ve daha hızlı yol alınabilmesi için Marakeş'te hükümetlerin iki yıllık iş planını geliştirmesi ile emisyon salımlarında daha hızlı azaltım hedefleri için takipte olacağız. En son haberler için blogumuzu ve www.iklimpostasi.org adresini takip edebilirsiniz.

Marakeş, İklim Zirvesi Notları - 8 Kasım

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 22. Taraflar Toplantısı'nın ilk günü 7 Kasım'dı.

İkinci gün, yani 8 Kasım'da Taraflar Toplantısı'nda gündemde Türkiye vardı. Türkiye delegasyonu toplantıya hızlı bir giriş yaptı. Açılış oturumunda söz alarak, Türkiye'nin iklim finansmanına erişimi hakkında ek gündem önerisinde bulundu. Aranın ardından Toplantı Başkanı Salaheddine Mezouar gündemin olduğu gibi kabul edilmesini ve Türkiye'nin talebinin 'bugünden' itibaren değerlendirilmesini önerdi.

Marakeş'teki Taraflar Toplantısı'nın ilk oturumunda bu tartışmalar yaşanırken, tam da aynı saatlerde Türkiye'de aralarında taş kömürü ve linyit tesislerinin de bulunduğu toplam 5 milyar dolar yatırım bedeline sahip 158 enerji santralinin toplu açılış töreni gerçekleştiriliyordu. Bu haber üzerine Marakeş'te bulunan küresel sivil toplum temsilcileri Türkiye'nin bir yandan kömürlü termik santral açılışları yaparken, bir yandan

iklim değişikliği ile mücadele için fonlardan yararlanmak istemesini tepki ile karşıladı.

Türkiye'nin finansal destek talebi aslında yerinde olabilir. Türkiye, son yıllarda kaydettiği ekonomik büyümeyle birlikte dünyanın en hızlı büyüyen enerji piyasalarından biri haline geldi. Enerji Bakanlığı'na göre, 2023 yılına kadar, Türkiye'nin enerji talebini karşılaması istenen yatırımların toplam miktarı yaklaşık 120 milyar ABD doları, yani geçen on yıldaki yatırımların toplamının iki katından fazla. Türkiye'nin halihazırda enerji sektöründe altyapı ve üst-yapı yatırımları yapması gerekiyor. **Ancak planlanan bu yatırımların dünyanın uzaklaştığı geçmişin teknolojilerine değil, akıllı temiz teknolojilere yapılmasına ihtiyaç var.***

Burada bahsedilen dönüşüm, merkezi yapının da dönüşümü anlamına geliyor. Bundan elli yıl önce tasarlanan mevcut enerji sistemimizde merkezi güç santrallerince üretilen elektrik tüketim merkezlerine iletililiyor.

Bugün yenilenebilir enerji teknolojilerindeki gelişmelerin yardımıyla, bireyler üretim ve dağıtım şirketlerinin arzına bağımlı pasif tüketiciler olmaktan çıkıp, kendi ihtiyacını üreten ve fazlasını şebekeye vererek ihtiyaca katkıda bulunan üreticiler haline dönüşüyor.

© Jeremy Sutton-Hibbert / Greenpeace

Türkiye vakit geçirmeden Paris Anlaşması'nı onaylayıp, Ulusal Katkı Niyet Beyanı'nı güncellemeli. 2030 yılına kadar karbon emisyonlarını 2012 seviyesinin %162 oranında artırma hedefi veya planladığı onlarca kömürlü termik santral tesisi, Türkiye'nin iklim mücadelesindeki samimiyetini ve imajını baltalıyor.

Türkiye'nin tüm dünyada lider olma potansiyeli varken, iklim zirvelerinde 'Günün Fosili' değil, 'Günün Kahramanı' seçilmemesi için hiçbir neden yok. Bunun için hep beraber çalışmamız gerekiyor.

*** Bu dönüşümü Enerji (D)evrimi raporumuzla da modelledik:** 2050 yılına dek yenilenebilirin önceliklendirildiği projeksiyonda 149 milyar Euro fazladan yatırım yapılması gerekiyor, ancak yine aynı dönemde yenilenebilir enerji kullanımı kaynaklı 271 milyar Euro'luk yakıt tasarrufu sağlanıyor. Kıyasladığımızda yenilenebilirle geçiş **122 milyar Euro daha ucuza maloluyor.** Ayrıca yenilenebilir enerji kaynakları **2050 sonrasında da yakıt maliyeti olmadan elektrik üreteceğinden, maliyetler katlanarak düşmeye devam edecek.**

Marakeş, İklim Zirvesi Notları - 9 Kasım

Taraflar Toplantısı'nın 9 Kasım'daki gündemi Amerika Birleşik Devletleri başkanlık seçimleriydi. Ne yazık ki, başkanların konu hakkındaki düşünceleri yaşadığımız iklim değişikliğinin gidişatını etkilemiyor. Hali hazırda milyonlarca insan ve onlarca ülke iklim değişikliği tehdidiyle yaşıyor. Siyaset, bilimin kurallarını ve dünyanın gerçeklerini değiştiremiyor. Ve bilim, bize gezegen üzerinde yaşamımızı devam ettirmek istiyorsak hemen harekete geçmemiz gerektiğini söylüyor.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Genel Sekreteri Patricia Espinosa geçtiğimiz ay yaptığı açıklamada, ABD başkanlık seçimlerinin iklim değişikliği ile küresel mücadelede bir etkisi olmayacağını, planlardan şaşmayacaklarını açıklamıştı.*

Kaldı ki, sivil toplum kuruluşları tarafından düzenlenen basın toplantılarında da belirtildiği gibi, iklim değişikliği ile mücadele herhangi bir ülkenin tekelinde olabilecek veya tek bir ülke tarafından etkilenecek bir süreç değil. Paris Anlaşması imzalandığında, hükümetlerin ulusal katkı hedeflerinin küresel sıcaklık artışlarını 1,5-2 derecede tutmaya yetmeyeceği ve bütün paydaşlara büyük rol düşeceği zaten belliydi. Milyonlarca insan, on binlerce yerel idare ve şirket de bu amaçla çoktan iklim hareketine katıldı.

Ayrıca yenilenebilir enerji dönüşümü önlenemez bir hızla ilerliyor. Eğer liderler ülkelerini bu gelişmelerin dışında bırakırlarsa ülkelerinin istihdam, yatırım ve teknolojik ilerleme fırsatlarını kaçırmalarına neden olacaklar.

Sonuç olarak bugün, çevre ve sosyal adalet için mücadelemizin ne kadar haklı ve yerinde olduğunu gösteriyor. İklim değişikliği ile mücadele ve herkes için adil bir gezegen yaratma adına her zamanki gibi hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

*** Amerika Birleşik Devletleri Paris Anlaşması'nı imzalayan ve onaylayan ülkelerden biri. Obama'nın geçtiğimiz ay görev süresinin sonuna yaklaşırken Paris Anlaşmasını onaylaması, aslında ABD'nin iklim sorumluluklarının kaderini başkanlık seçimlerinin sonucuna bırakmamak için gerçekleşmiş bir hamle kabul edilebilir. ABD, anlaşmadan bu aşamada ayrılmaya çalışsa, bu süreç anlaşmanın yapısından dolayı yıllar alabilir.**

Marakeş, İklim Zirvesi Notları - 14 Kasım

Marakeş'teki Taraflar Toplantısı'nın ilk haftası 13 Kasım Pazar günü düzenlenen iklim yürüyüşü ile sona erdi. El Harti Stadyumu'ndan başlayan yürüyüşe aralarında yerli grupların, çevre kurumlarının, kadın birliklerinin, sendika ve gençlik örgütlerinin temsilcilerinin de bulunduğu binlerce insan katıldı.

Bab Doukkala Meydanı'nda sona eren yürüyüş renkli görüntülere sahne olurken, yürüyüşe katılan binler iklim adaleti için taleplerini dile getirdiler.

Marakeş'teki toplantının ikinci haftası yüksek düzey devlet yetkililerinin katılımıyla gerçekleşecek. Küresel beklenti, Paris Anlaşması'nın kurallar kitabını oluşturmak üzere bir an önce başlayacak iki yıllık bir planın Marakeş'te çıkması; taraf ülkelerin daha hızlı ve iddialı emisyon azaltım hedeflerinin sağlanması; Paris'ten kalan ve özellikle finans konusundaki belirsizliklerin de aynı zamanda bir an önce çözülmesi için inisiyatif alınması.

Yani, Marakeş'e 14 Kasım haftası gelecek devlet liderlerinin anlaşmaya ve hedeflerine bağlılıklarına dair güçlü sinyaller göndermeleri bekleniyor. Fas Hükümeti, 2030 yılına kadar kurulu gücünün %52'sinin yenilenebilir enerjiden sağlanmasını hedefliyor. Şimdiden yaptıkları yatırımla dünyada lider ülkelerden biri olmaya adaylar. Sözleşmenin Fas dönem başkanlığının da bu doğrultuda taraflara %100 yenilenebilir enerji hedefleri doğrultusunda yol göstermesi bekleniyor...

Temiz enerji dönüşümü bütün dünyayı etkiliyor. **Paris Anlaşması hedeflerine ulaşması için tek gereken, tarafların bu dönüşümü hız kesmeden desteklemesi.** Önümüzdeki siyasi belirsizlik devam etse bile, **fosil yakıtların sonunu getirecek nesil biz olacağız** gibi görünüyor.

KUZEY KUTBU'NU KURTAR!

Hemen şimdi “İmza” yaz, 2322’ye
gönder. Kuzey Kutbu için imza
kampanyamıza katıl!

Kuzey Kutbu petrol araması, sismik patlamalar, endüstriyel balıkçılık ve iklim değişikliği gibi tehditlerle karşı karşıya. Gezegenimizin buzdolabı dünyanın geri kalanından iki kat hızla ısınıyor. Harcayacak zamanımız yok. Kuzey Kutbu’nun küresel koruma alanı ilan edilmesi için mücadeleye devam etmemiz gerekiyor.

Kampanyaya katılım SMS bedeli Avea, Turkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve ÖİV dahil 0,65 TL'dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değişiklikleri aboneye yansıtma hakkını saklı tutar. Dergi aboneliği hakkında bilgi vermek için destekçi ilişkileri ekibimiz sizi en kısa zamanda arayacaktır.

GREENPEACE